

Nyitra-völgyi Lap

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona. — Félévre 4 korona.
Negyedévre 2 korona.

Néptanítókknak feleáron.

Szerkesztő: SZALAY PÁL.

Felolós szerkesztő:

POLLÁK-LENGYEL BÉLA.

Főmunkatárs: KUN MIHÁLY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

NAGY-TAPOLCSÁNY Főtér (Platzko-féle ház)

hova a lap részét illető közlemények küldendők.

Előfizetési és hirdetési díjakat a kiadóhivatal veszi fel.

— Egyes szám ára 20 fillér. —

Az eszmék diadala.

1848. márczius 15.

Tavaszzal kelnek harcra a természeti erők az őket lenyűgözve tartó zord tél uralma ellen. A langyos tavaszi szellő megindul, befutja a hegyeket, völgyeket; a parányi magvakban szunnyadó erők kikelnek, szétpattantják gubóikat s a kis csirából a virágfakasztó tavasz szívet, lelket gyönyörködlető életet teremt. Smikor aztán az embernek is arcába csap a tavasz üde lehellete, verőfényes napja, akkor a mi szívünk is megtelik melegséggel, érzelmekkel, s lelkünket elragadja a szabadság utáni vágyakozás.

Mintha hosszú téli álomból ébredt volna új tavaszra, új életre Európa népe az 1848. év tavaszán, s mint delejes áramlat szaladt végig az emberek szívében és lelkén a szabadság megújító lehellete. Az eszméket, mint magvakat a kikelet fuvallata szétszórta Európa földjén s az emberek szívében támadt melegségtől életre keltek. Lázba jött Európának csaknem minden nemzete, követelte magának az emberek legeszményibb ideálját: a szellemi szabadságot. Mint gyújtó tűz terjedt át egyik nemzetről a másikra a forrongás, az emberi jogokért való küzdelem. A szót megindult és fölrazta a magyart is.

A hajnal pirkadni kezdett s rávetette fényét a nemzetekre, melyek a szellemi rabszolgaság jármát és bilincseit kezdték lerázni magukról. De alig haladt föl egy kissé a szabadság napja a látóhatár peremén, alig szórta termékenyítő sugarait a földre, már is sötét felhők homályosíták el azt és vad orkán szaguldott végig Európa népei fölött. A zsarnok hatalom — mint zord tél — kétségbeesett erőfeszítést tett, hogy a kikeletet, a virágnylást megakadályozza. A márcziusi hó, a tavaszi fagyok azonban a kitavaszkodást csak késleltetik, de meg nem akadályozhatják, mert a virág gyökere bent van a föld mélyében, melyet a nap fokozódó melege és fénye előbb-utóbb kicsal.

Az eszme is be volt nőve a nemzetek szívébe, lelkébe, melynek gyökerét nem bírta kitépni onnét a zsarnok hatalom dühös reakciója. Vihart támasztott, mely mint dühöngő orkán zugott végig

hazánkon. Letarolta a lelkünkben kisarjadzott virágokat, letarolta szellemi vetéseinket, melyeket nagyjaink hintettek nemzeti érzésünk és közművelődésünk talajába. S mikor már a dühöngő szélvész eléggé megtépázta ligeteinket, akkor alázudult a jégzápor, mely véresővel áztatta azt a földet, melyet elődeink vére már ugyis annyiszor megszentelt.

A legfélelmetesebb hatalom is kimerül a harcban és tehetetlenné lesz, mint a zsákmányvadászban kifáradt és vérrel jóllakott tigris.

Az elemek harca nálunk is megszűnt, mikor már megcsömörlött a sok áldozattól. A felhők szétoszlottak, a nap előbujt a felhőoszlanok mögül, s bevilágította a téreket, melyek a pusztulás gyászos, szomorú képét tárták elénk. A honfiai szív feljajdult és a vihar által megtépázott vetésnél szomorúan, lecsüggesztett fővel állottak meg nemzetünk legnagyobb munkásai: Szechenyi, Kossuth, Deák, Veselényi, Battyányi stb., s a mitől kínzó gondal feltették alkotásaikat, munkájuknak gyümölcsét, az bekövetkezett. Csüggedő lélekkel álltak a „Ledölt diófához“, mely esésében maga alá temette a fészket, s melyből aztán kihalt az ének és madárcsicsergés. „Szár az ágon hallgató ajakkal ültek a csüggedt madarak.“ „A tó vize vértől áradott s toronytetőkön tüzes üszökbe lépett a fészket igazító golyamadár.“

Ime ez lenne a szabadságért vívott harcainknak allegorikus képe . . .

A mikor az eszme, mint mag kisarjadzott és szárnyra kelt, a mely napon a szabad alkotmány megszületett, annak a napnak az emlékét, ötvenharmadik évfordulóját ünnepeljük ma. Ezen a napon rázta le a magyar népünk a szolgaság jármát, ekkor lett szabaddá a szellem. Ezen a tavaszon lett leginkább érezhető az európai népek szolidaritása, midőn február hó utolsó napjaiban a párisi forradalom híre lázba hozta csaknem egész Európát s hatalmas lángja átesapott hozzánk is. Ekkor még Bécs szíve is együtt dobbant velünk, elragadta őt is a mámor, s az alkotmányt kérő küldöttséget ujjongó örömmel fogadta. Az 1848. év márczius hónapja nemcsak rügyeket fakasztott a lombokon, hanem megtöltötte csapongó vágygyal, édes reménnyel és a szabadság lángjával a szíveket.

Jókai írja: „Szükség volt egy napra, mely félretaszítsa a törvényhozás ócska klepsidráját, s egy lökést adjon az időnek,

mely a nemzeteket évtizedekkel vigye előbbre.“

Az 1848. év márczius 15-ike megadta ezt az óriási lökést az időnek, mely nemzetünket a hatalmi erőszak korából egyszerre a felvilágosodás, a szellemi szabadság szférájába lökte.

Népünk századokon át hordozta a szolgaság jármát, szellemét béklyókba verte a zsarnokság.

1848. márczius 14-én éjfél tájban néhány nagy tehetségű, merész ifju bezárt ajtóik mögött azon tanácskozott, hogy mit fognak cselekedni másnap, azaz márczius tizenötödikén. Petőfi egy összehajtogatott papirlapot vett elő, a Nemzeti dal kéziratát, melynek első sora eredetileg így szólt: „Rajta magyar, hí a haza!“ Egy jurátus, Szikra Ferencz bepillant a kéziratba, s azt mondja Petőfiinek:

— Barátom! előbb talpra kell állítani a magyart, azután — rajta!

És másnap végig hangzott az utcákon, végig az egész országban a: Talpra magyar!

A magyar talpra is állt, megvetette a lábát, kierőszakolta márczius Idusán a legszebb nemzeti alkotmányt, függetlenséget vér nélkül.

Azonban a szabadság istennője nem elégszik meg véremlékű áldozatokkal. A szabadság virágai csak vérrel termékenyített földben szoktak virulni.

Nagy kincseket csak nagy áldozatok árán szerzhetünk meg. S vajjon az Ellenzéki Kör tagjai által összeállított petíciónak 12 pontja nem volt-e a magyarokra nézve olyan közkinccs, melyhez a nemzet jövője, boldogsága, tizenhatmillió embernek létkérdése, vágyai, reményei fűződtek? Nagy kincs volt az, melyért azután nagy áldozatokat is hoztunk.

A családi tüzhelyeket feldulta a kieméletlen reakció. Patakzott a vér és halokban feküdtek testvéreink a kápolnai csatáléren.

De minek elevenítsük föl e sötét, gyászos képeket? Most csak a márcziusi mozgalmak, a szabad szellem születésnapjának dicső, fényt sugárzó emlékei ihlessék meg lelkünket. Meghoztuk azokat az áldozatokat, melyeket egy nemzet csak hozhat, megfizettünk mindenért vérrel és étellel. Eszméink diadalmaskodtak, melyeknek fénye besugároz a jövőbe, utódaink életébe.

Most, hogy nemzetünknek békés munkálkodásban, csendes alkotásban folynak

napjai, nagyon alkalomszerűnek tartom e mai napra Ábrányi Emil következő fohászt:

Hatalmas véget! Hadd megérnem azt,
Hogy összetartsunk híven, okosan,
Hogy megbecsüljünk mindent, a miből
Szegény hazánknak egy kis haszna van.
Ha megbecsüljük szívvel, észszel egymást,
Majd Europa is becsülni fog.
Ha azt akarjuk, hogy más is szeressen,
Előbb egymást szeressük, magyarok!

És ezzel be is fejezhetném soraimat, melylyel a mai nap jelentőségét akartam méltatni. Az 53 év előtti márcziusnak dicső emlékei beragyogják lelkemet. Mintha hallanám a szabadsághősök emlékére országos rendezett ünnepek hangjait. De úgy tetszik nekem, mintha ebbe az örömujjongásba egy jajkiáltás is vegyülne. Meszsziról, tengerentúlról jön az, hol egy maroknyi nép leonidási hősiességgel küzd kétségbeesett harcot szabadságáért. A kinek szívében helyet találnak a mi szabadságharcunk dicső, örökké élő emlékei, az nem tagadhatja meg rokonérzését attól a néptől, mely épugy, mint a magyar, a szabadság eszméjéért mindenét föláldozta. Midőn tehát eszméink diadalát ünnepeljük, hálaimánkhöz csatoljunk egy kérő fohászt is az Egek Urához — ki a földi trónokat osztogatja és tetszése szerint feldöntheti — hogy adja meg annak a kis hősi népnek azt a szabadságot, a mi nekünk van, a miénket pedig tartsa meg a végtelen időkig.

Éljen a király! Éljen a haza!

Szalay Pál.

Ünnepi hangok.

Nagy-Tapolcsányban, f. hó 14-én délután öt óraker kezdődött meg a Szabadság, Testvériség és Egyenlőség 1848-ki születésnapjának a megünneplése. A Főtéren felállított emelvényről hallottuk szétzúgni a Szózat és Hymnus lelkesítő akkordjait, mely után Szabó Kálmán mondotta el ünnepi beszédét. Ennek hatása alatt a lelkesedés lángja kigyult szívünkben és szemünkben, az ő beszédje lelkesítőleg és gyújtólag hatott mindnyájunkra úgy, hogy képzeletben hallottuk az 1848-ki márczius 15-ki

események zúgó moráját. Egyszerre átvillant lelkünkön egy hatalmas érzés, egy felvillanyozó gondolat s megértettük annak óriási horderejét, hogy az eszmék szabad nyilvánításában s az ezzel kapcsolatos szabadsajtóban mily óriási hatalom rejlik. Hallottuk az eszmék diadalának örömujjongását, mely végig hőmpölgött rónán, hegyen, völgyön. Odaképzeltük magunkat a dicső csaták színhelyére, képzeletben hallottuk az ágyuk dörgését s névtelen hőseink csatakiáltásait.

S mikor ezek a változatos, színes képek elvonultak lelki szemünk előtt, jöttek a gyászos, sötét színek, melyek köré azonban glória fényt vetett a szónokban megnyilatkozó hazafiai érzés hatalmas lángja, mi átragadt reánk is, mintha csak a szabadsághősök megdicsőült szellemei költöztek volna belénk. Szónoklatának poenjét a »Talpra magyar« elszáulása képezte.

A szép, emelkedett, poetikus hangulatban tartott szónoklatot egész terjedelmében itt közöljük:

Polgártársak!

Nem zúg a harang ünnepi hangja, nem csillog az oltár glória fényben, nem áldoz most a pap aranyos talárban a mi istenünknek.

És mégis e percz oly különös. — Az egyszerű és fenséges ölelkezik benne, — és ez ölelésnek kéjérzete az: a mi ünnepi!

Pedig úgy kelt a nap, mint közönségesen, a déli pályát is megtutotta már, — s csak a lenyugváásra vár. De mielőtt leszállana más virányok, népek s a szabadságért küzdő nemzetek felé. — megáll még egy pillanatra, hogy a kelet határára, a népek bölcsője felé vetítse azt a képet, a melynek eredetije itt van a bércek honában. Hogy még a természet lágy ölén szunnyadó kelet népe ébredésekor lássa maga előtt azt a jelenséget, a melyből megtanulhatja, hogy mily szép a szabadság!

De ha már ezt megtanulta akkor tudását, ébredését vérrel váltja majd meg.

Bár vérbe kerül majd, de tanulja meg, ismerje meg a rabszolga nép azt képet, a melynek modellje a legfenségebb szobor: egy nemzet az Isten szabad ege alatt.

E szobor tagjait duzzasztja az erő, — áll és miként a gyémánt öntüzetől, tekintete ősi dicsőségtől ragyog.

A nemzetnek egy része, a szobornak egy-egy tagja: Önök, a kik itt állanak most. Eljöttek mindannyian.

Itt van az iparos, a ki letette nehéz munkájának eszközeit; itt áll a fáradt földműves, a ki otthagya a félig szántott földön az ekét és ide jött; itt vannak a szellem napszamosai, a kik most eldobták a tollat, a mivel a létkérdést egy életen át leírni, megoldani törekednek, — de úgy is haszalanul.

Miért e gyülekezés?

Mi oka ez egyesülésnek?!

Tehát vége néhány pillanatra az egyéni érdekharcznak?

Tehát szünetel most a kenyérgkérdés: hogy ki egye a kenyérből a barnát? ki egye a fehérét?

Mert az ünnepi ruha, mely tagjaikat fedi, a fény mely szemükből elővillan, nem az élet küzdelmeiben megkopott, eltépett rongy, nem a kifáradt szétromcsolt szervezetnek halotti szemfödele, nem a jónak, a bűnnek, nem a szeméremnek, a szégyennek, érzete, nem a fénynek és árnyak vegyülete.

A ruha és arcz ünnepi.

Mert egy közös érzés hozta ide Önöket: áldozni a haza oltárán. És még ez oltárnál is verseny van Önök között. De a verseny most már csak az: hogy ki és mennyit áldozzon? Mindent!

Adjátok vissza a hazának azt, amit tőle kaptatok! És ha kell, akkor az életet is!

Csak így egyesülhet az egyén érdeke a nemzet érdekével, — csak így egyesülhet az egyszerű a fenséggel.

Itt állnak önök. Egy pontra terelve figyelmük, egy képen pihen meg lelkük. — A pont ott van az időben: — 1848!

A kép: a nagy eseményeknek csoportja. A kép alapszíne zöld, — a remény színe. Az alapon az ecset piros vonásai adják a történetet. A képbe lelket lehel a fölötté fehér szárnyakon lebegő angyal: a Szabadság Geniusza.

Sokan, ezereken festették e képet, önnön vérükbe mártván az ecsetet.

Imel önök előtt a Megváltás útja — egész a Golgotháig!

Elbeszélni tehát, tovább kiszínezni a 48-as eseményeket fölösleges.

Mert ismerik azon 12 parancsolatot, a melyekben a nemzet óhaja egyesült. — Elmondták azokat elődeik, tovább mondják önök azokat gyermekeiknek, unokáiknak.

Imák sorozata ez.

Elmondjuk azokat ébren, alva velük álmodunk; ezt az imát mondják ott az isten trónusa előtt azok, a kik már elköltöztek; ezen ima fog lebegni sirunk fejfája fölött.

És ezt az imát az ajk kifejezni nem képes, csak a szív érzi; minden dobbanása

A „Nyitrvölgyi Lap“ eredeti tárczája.

„A golyóhoz.“

— Irtá: Szalay Pál. —

Futnia kellett, mint sok másnak, kik vérrökkel akartak áldozni a haza oltárán.

A házat — melyben már bölcsője fölött honszeretettől áradó dalt hallott — istentelen kezek dulták fel.

Bujdosásában egyedüli kísérője volt a honfiai bánat, de ez hűséges társa volt mindvégig. Vele aludt nappal az erdő lombos sűrűjében, vele virasztott a holdvilágos és csillagos éjeken, melyek bujdosásának útját világíták meg.

Meg kellett tagadnia taját, nyelvét, mert nem akart Kufstein kriptaszagu börtönének lakója lenni.

Életét akarta áldozni azért, ami minden nemzetnek a végtelen időktől kezdve a legnemesebb ideálja volt. S most futva kellett menekülnie, mert nem akart a gyűlölt ellenség kezébe kerülni.

Egy élet már úgy sem segít a vesztett ügyön. Egy csepp víz a tengerben. Elsiratni a hazát lehet egyeseknek, de megmenteni nem.

Ha annyi vér nem segített rajta, a könnyek már csak a szemfedőt borítják reá.

Az életosztónból eredő vágy sarkalta, hogy a haza határait mielőbb tullépje, szive pedig sajgott fájdalomában, midőn idegen földet érezte lábái.

A menhelyet, amit keresett, megtalálta Itália szabad ege alatt, ott, hol a forróbb nap délvöi gyümölcsöt érlel, a hol a vér lángolva fut az erekben s hol a szív sebesebben dobog fájdalomában is.

S az a nép, mely maga is csak nem rég eresztette lábaihoz a fegyvert, melyet szabadsága érdekében fogott, testvérként fogadta társadalmába a hazátlant s az elveszett haza helyett ujat adott neki.

Letelepedett ott, a hol az Alpok lankásan ereszkedő oldalai az Appeninekkal ölelkeznek, a hol a Pó felé siető kis folyócskák márványtörmeléket hordanak a lapályra.

Sokoldalú tudományával existenciáját megalapította, honfiai keservét és honvágyát az idő lassankint néma lemondássá változtatta.

Családot alapított. S ekkor már nem egyedül ő volt a hazátlan, hanem egyetlen fiugyermek is. S ez a boldogság lett életének Golgothája.

Nem hallhatta gyermekének ajkairól hazája nyelvét, mert a kiméletlen reakció emberei ide is eljutottak s feldúlták volna az új fészket is, ha a forradalmárt fölfedezik benne, ki gögicsélő gyermekének magyar szavakat ad a szájába.

Kilétét azért titkolnia kellett minden menekültnek, még ha idegen földre hajtotta is fejét.

A kétségbeesés vad erővel rohanta meg lelkét, midőn arra gondolt, hogy legkedvesebbje — a saját gyermeke — idegen neki, mert idegen nyelven szól hozzá.

Néha az Istent hívta, hogy küldjön reá olyan fátumot, mely kitörölje agyából anyanyelvének szavait s azokat a fájó emlékeket, melyek ki-ki ragadják nyugalmából s viszik gondolatát a hármashalom országába, hol dohos szagu börtönökben bilincseket csörgetnek az ég felé.

Gyermeke pedig fejlődött testben és lélekben s midőn folyékony olasz nyelven beszámolt azokról, melyekre az ősz szakállú Matteo tanította — kihez eljárt mindennap — akkor örömeiben érezte magát legszerencsétlenebbnek.

1866-ot irtak. A szabadság hajnala a Kárpátok mögöl pirkadni kezdett s az emigránsok szabadabban lélegzettek föl.

egy-egy hangját adja, minden hang egy-egy vértanúhoz szól, — de ugyanannyi vértanút szülhet!

Tudják e polgárok, hogy hol terem a nyomor?!

Tán ott, a hol az emberek éheznek? Tán ott, a hol az ember az embert fölfalja? miként a veszett eb lerágja önnön husát, mert ösztönét vesztette!

Tán ott, a hol a kék, a gyönyör le-sorvasztá az emberről azt, ami rajta emberi? Tán ott alant a sirban, a hol a férgnek milliói szedik szét azt a szép, azt a gonosz testet: a kölcsönös bálványt?

Nem! — ez még nem a nyomor!

A nyomor, a pusztulás ott van benn a szivben; annak a szivében, a ki a hazát, a melynek földje táplálja őt, a melynek levegőjét szívja, amely föld népe neki védelmet, vagyont, boldogságot ad, — aki ezt a hazát nem becsüli, nem szereti, a ki a hazának, az anyának segélykiáltására közönyvel, vagy kaczagva gunyaszt odujában, vagy félve odább áll!

Ez a nyomor! a megvetésre, — nem! de a sajnálatra méltó nyomorult! mert nem segíthetünk rajta, hanem meg kell őt fojtatunk, mint megfojtották egykor a gyógyíthatatlan és a közre ártalmas örüllet . . .

De békésen Polgárok! Ne ragadjon el az indulat heve! Hiszen béke van . . .

Mondjátok el, hogy mi fáj?

Szóljátok szabadon!

A szólás — az egyéni szabadságért vértelt el a 48-as harcok honvédjé.

Mert tudjátok, ugye nagyon jól tudjátok azt, hogy minő idők voltak 1848 előtt?!

A magyar nemzet némán, önfiai és az idegen kéz által vágta sebében feküdt beteg ágyán. És nem mondhatta, hogy mi fáj, csak érezte a mély sebet, a melyet gyógyítani kellett.

Hát akadtak, akik meggyógyították.

Megnyitották a nemzet ajkait, kivívták a nemzetnek a szólás, a sajtó szabadságot. És amidőn megnyiták a beteg ajkak, és amint beszéltek fájón, vérszesen: úgy hallgattuk, némán, és könyveztünk alatta.

De a könyvűt nem a fölszáradás, — vér követte nyomban.

Az üdülő, gyógyuló beteget, — mert féltek fölépülésétől, féltek erejétől — méregitalal akarták sorvasztani tovább, és hogy el ne űthesse a neki nyújtott méregpoharat, — lelánczolták karjait.

Lánczot a kutyára, — de nem egy szabad nemzetrel!

Megfeszítettük az izmokat, föltéptük sebeinket újra, de lehullott a láncz is a vérvő kezekről. A fölszabadult kar fegyvert

A mi emigránsunk épen nevenapját ünnepelte.

Tizenkét éves gyermeke köszöntötte őt, virágbokrétával kezében s egy gyermeki lélek teljes megilletődésével mondta el azt, a mit szíve érzett s a mire az ősz Matteo tanította.

Az atya pedig hallgatta az öröm kifejezésével arczán, de azért szíve mélyében tompa fájdalommal. Átölelte gyermekét s szemébe egy könnyesepp lopódzott, csak egy, de ki tudja mennyi fájdalomnak a következménye.

A fiu hizelegve simogatta atyja fejét s halkán, mint a ki nagy, fontos titkot akar elárulni, sugdosta fülébe:

— Atyám, én tudok ám még mást is, mire a Matteo bácsi tanított már az időtől fogva, mióta nála tanulok. Nem volt szabad eddig megmondani, de tegnap nagyon jó kedve volt Matteo bácsinak, mert — valami levelet kapott s azt mondta, hogy a mai névnapodra elmondhatom azt a szép verset.

Ezeket olaszul mondta a fiu s aztán kibontakozott a kíváncsivá tett atya karjaiból s kedves pozitúrába vágva magát, elkezdé:

Megenyhült a lég, vidul a határ

S te újra itt vagy, jó gólyamadár!

Az ócska fészket megigazgatod,

Hogy kikölthesz pelyhes magzatod.

ragadott, és megmutatuk a világnak, hogy minő lesz a végítélet!

Ahol a magyar kar lángpallosa lecsapott, ott az ellen saját vérsugarán szállt alá a gyeheña tüze. És le nem győzték a kart, megfutottak gyáván, hogy orgyilkot keressenek a nemzet szívéhez.

Megtalálták.

A ravaszság és gonoszság győzött el-lenük — ott, tudjátok, — — — Világosnál . . .

Minek mondjam tovább! Ne lássak könyvet az arcokon. Nagy ott a fájdalom, ha a köny a férfi arczon megjelen.

Ne ássuk ki a holtakat, ne nézzük a hullát, hisz' rá sem ismerünk már. Nézzük az élőt, arczán az életet, és el kell hinnünk, hogy már boldogabbak vagyunk, mint voltunk akkor, — a nagy temetésen — Világosnál.

Mert az Isten meg nem hal! Él örökké! és örökös azon nemzet fölött, a ki benne hisz és parancsolatait megtartja.

Sorsunk Isten kezében van. E szent kéz intézte úgy, hogy a nemzet sirjánál könnyezőket oltalma alá vegye az, a kit Istenünk után, mondhatni imádunk!

Hálakönyvet uralkodónknak, királyunknak első Ferencz Józsefnek!

Polgártársak!

A 48-as márcziusi nagy elvekért vívott harcokban elesettek sirján ötvenharmadszor zöldül már a tavasz. Az akkor elhangzott eszmék voltak azok, a melyek e honnak, mint szabad hazának, fönnállását és polgárainak létét biztosították.

Honalkotó, hazátszerző eszmék voltak azok! A honalkotás mindig vérnyomokat hagy maga után. És elveszett a nemzet egyik fele azért, hogy a másik félnek életét megmentse.

Ez a föld itt, polgárok, a melyen állnak, a haza földje. Önök azok, akikért a nemzet egyik fele elveszett . . .

Hát mi akkor, ha a hazán még egyszer végig sikoltna ezen jajkiáltás: Veszélyben a Haza! — tétlenek maradjunk?

Nem! Mi is ajkunkra vennénk az ékes-szólás hangját, kezünkbe ragadnánk a harc-zok fegyverét és ott a síkon, ott a szirten, miként a villámütés dördülése zugna végig:

Talpra magyar!

Hi a haza! stb

Ez ünnepi beszéd után Zhorella Gyula szavaltta el Ábrányinak egy hazafias költeményét. Burza József Fetőfi Sándornak »Nem-zethez« című versét és Kupecz Sándor ugyan-csak Petőfinek »Egy gondolat bánt engemet« című rapsodiáját. Az Isten szabad ege alatt

S a mint a gyermek szája lágyan, zeng-zetesen, tiszta kiejtéssel megnyitott a magyar szóra, az atya mintha alabastrom szoborrá változott volna, úgy állott ott egyik karjával a székre támaszkodva. Nem csak fülével hallotta, hanem látta kerekre nyílt szemével azokat az édes szavakat ott röpködni a levegőben. Léleg-zetét visszafojtva hallgatta; nem mert meg-mozdulni, nehogy elröppenjen ez a szép álom-nak tetsző tünemény.

A gyermek pedig kipirult arczczal folytatá:

Csak vissza, vissza! meg ne esaljanak

Csalárd napsugar és siró patak.

Csak vissza, vissza! nincs itt kikelet.

Az élet fagyva van s megdermedett.

Ne járj a mezőn, temető van ott!

Ne menj a tóba, vértől áradott,

Toronytetőkön nézve nyughelyet,

Tűzes űszökbe léphetsz, úgy lehet.

S mikor fokozott izgatottságával a gyermek odaért, hogy:

Csak vissza, vissza dél szigetje vár,

Te boldogabb vagy, mint mi, jó madár,

Neked két hazát adott a végzeted,

Nekünk csak egy volt, az is elveszett. —

. . . akkor hangja elcsuklott s végig csordultak könnyei ártatlanságtól hamvas arczán.

lefolyt ünnepély a Hymnus elénekülésével fejeződött be.

Az ünnepélyen ott volt a város minden rendű és rangu polgára, s mintha az ég is szép tiszta, égszinkék ünnepi köntöst vett volna magára, melyen mint egy honvéd-érdemjel ott ragyogott tiszta fényben a nap. A házakon ott lengett mindenhol a nemzeti trikolor, mely eszünkbe juttatta azt, hogy a 48—49-iki télen ez a három szín az édes haza földjét borította be, felül volt a vér, középen a hó és legalul a zöldelő pázsit.

Este a »Korona« szállóban bankett volt a nagy nap tiszteletére, melyen a város minden rendű és rangu polgára részt vett. A vacsora alatt felköszöntőt mondott Szecsányi Vilmos kanonok a királyra, Haverla József tót beszédet intézett a nem magyarajku jelenlevőkhöz.

Váray József éltette a hazát és annak polgárait. Szalay Pál költői lendületi telolvasásban méltatta az 1848-iki márcziusi eseményeket, melyet lapunk vezércikk rovatóban hozunk.

(Modest). *Privigyén a márcz. 15-iki ünnepélyt rendező bizottság elnöke, Dr. Filberger Gyula — hivatalos elfoglaltságára hivatkozva — lemondott. Már azt hittük — írja tudósítónk, — hogy a lelkesítő ünnepély egészen abban maradt. De kezébe vette a dolgot a minden jó és hazafias ügyért lelkesülő piarista tanári kar, támogatva a város intelligens része által, és Somogyi Gyula elnökle alatt uyélbe ütötte az ünnepélyt. Márczius 15-én már kora reggel a város összes házai zászlódíszat öltöttek. Nyolcz órakor zenés mise volt a plebánia templomban, melyet Juriss Mihály plebános végzett. A hívek zsufolásig megtöltötték a templomot. Mise után a templom előtti téren a tűzoltói zenekar a Hymnust és Szózatot játszott. Tíz órakor a kegyesrendiek templomába gyülekeztek össze az ünneplők a gymnasiumi ifjúsággal egyetemben. A hálaadó szent misét Guba Pál kegyesrendi atya végezte. A koruson a gymnasiumi tanuló ifjúság énekelt hazafias egyházi énekeket. Mise végén a pontifikáló pap magyar imában mondott hálát az Istennek, hogy nemzetünket anyni balsors és viszontagságokon keresztül megtartotta, istápolta s végül a magyarok Nagyasszonyának, Máriának oltalmába ajánlotta édes hazánk jövőjét.*

Láttatok-e már hegyek közé szorult vihart s hallottátok-e mint sir, bug? Olyan erővel tépte az indulat viharja a férfi széles mellét s olyan sóhajok szakadtak ki belőle, melyekkel felindulásán akart könnyíteni.

A könnyek csak akkor férfiatlanok, ha a gyávaság fakasztja azokat.

Erős karjaival felkapta gyermekét, mint a szélvész a pehelyt s görcsös fuldoklás közé vegyült, szakgatott, becézgető szavakat halaltott.

A fiu pedig azzal tetőzte névnap ajándékát, hogy minden kérdésre értelmesen, tiszta magyarsággal felelt.

Estére kelve, a kis család nagy ünnepet ült. Az atya kívánta, hogy az, a ki indító oka vala ama hatalmas érzésnek, mely lelkét eltölté, tanu;a is legyen annak.

A hívásra megjelent az ősz Matteo, a magántanító. Mint honfitársak borultak egymás keblére: az ősz szabadságharcos és az élte delén álló férfi — mindkettő száműzetésben élő.

Sorsuk egyforma volt. Az öreg a fiatalság tűzével beszélte el azon harcoknak lefolyását, a melyekben résztvett s a miért neki is a buj-

Mise után az ifjuság a tanári karral és a közönséggel együtt elénekelt a Hymnust. Fekély hangulatban hagyta el mindenki a templomot, sokaknak könny ragyogott a szemében.

Délután négy órakor az Erzsébet-téren térszere volt, hol a tűzoltói zenekar hazafias darabokat játszott. Este 7 órakor a kaszinó nagytermében tartatott meg a disznóvágás belépő díj mellett, a következő műsorral: Márki Ferencz magas színvonalon álló beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt. Gyürky Irma urhölgy szavalta Kiss Sándor „Föl a zászlót” című költeményét, Kmety Margit urhölgy pedig Tompa allegoriáját „A gölyhöz.” Mindketten nagy hatást értek el szavalaikkal. Vaczulik János „Népdal-egyveleg”-et játszott hegedűn, melyet Márki Ferencz cimbalmon kísért. Somogyi Gyula „Pajtás” címmel egy epizódot olvasott fel az 1848/49-iki szabadságharc idejéből, mely kedvesen gyönyörködtetett mindenkit.

A disznóvágás után társas-vaesora volt, melyen 80 személy vett részt. Felköszöntőt mondtak: Somogyi Béla, Márki a szereplő hölgyekre, ezeken kívül még többen mondtak szobor-szobor toasztokat. Privigyén ily lelkesültséggel talán még sohasem ülték meg ezt a nagy nemzeti napot.

Örömmel konstatáljuk, hogy a privigyéiek tultettek Nagy-Tapolcsányon, mert ott még a templomokban is imádkoztak a Magyarok Istenéhez, hogy őrizze meg a nagy idők, nagy emberek iránti nemzeti kegyeletet sziveinkben s hogy hazánk jövőjét biztos ösvényen vezérelje. Nálunk a nagy nap emlékére istenitisztelest nem volt s ez a mulasztás a rendező bizottságot terheli.

HIREK.

Hymen hír. *Ujsághí* Imre privigyéi közgazgatási hivatalnok eljegyezte *Ludvig* Stefánia urhölgyet Nyitra-Novákon.

Képviselőválasztói névjegyzékek kiigazítása. Nyitra vármegye központi választmánya az országgyűlési képviselőválasztói névjegyzékeknek az 1902. évre érvényes kiigazítása céljából a következő küldöttségeket választja meg a nagytapolcsányi-, privigyéi- és zsámbokréti választókerületekben: I. *A nagytapolcsányi választókerületben* 2 küldöttség. 1-ső küldöttség: Elnök: Ikrényi József, I. Koloson; r. tagok:

dosás és a hontalanság keserű érzése jutott osztályrészlül.

Az olasz nyelvben való jártassága lehetővé tette, hogy eltitkolja származását s tanítgatással kereste kenyerét s tölté száműzetésének keserű napjait.

Érzékeny, jós lelke megérezte azonban a felszabadulás óráját s lelkes szavakkal ecsetelte hazájának jövő sorsát.

Aztán elővett zsebéből egy gondosan összehajtogatott papírlapot, Tompa kéziratban bujdosó allegoriáját.

Ujra meg újra átolvasták s lelkük betelt a gyönyörrel és fájdalommal.

A bujdosó magyar nemzeti génius kiterjeszté védőszárnyait a család fölé s az a fiu, a ki könyzapor között szavalta egykor Tompa allegoriáját, az most itt él társadalmunkban s tündöklő példája a hazaszeretetének és a férfijellemnek.

1. dr. Lieska Emil, I. N.-Bodokon; 2. dr. Munk Mór, I. N.-Tapolcsányban; póttagok: 1. Várszeghy Sándor, I. Egerszeghen; 2. Medek István, I. Ny.-Ludány. 2-ik küldöttség: Elnök: Hollady Jenő, I. Ürminczen; rendes tagok: 1. dr. Sztankovics Géza, I. Nagy-Jácson; 2. Finka Gyula, I. Felső-Helbényen; póttagok: 1. Kelecsényi Károly, I. Tavarnokon; 2. Burza József, I. Nagy-Tapolcsányban. — II. *A privigyéi választókerületben* 2 küldöttség. 1-ső küldöttség: Elnök: dr. Kovaltsik Antal, I. Privigyén; r. tagok: 1. Pzotka Ferencz, I. Chrenócz; 2. dr. Csvikota János, I. Privigyén; póttagok: 1. Schurmann Gyula, I. Handlován; 2. Gregor Imre, I. Privigyén. 2-ik küldöttség: Elnök: Lutonszky Mór, I. Neczpálon; r. tagok: 1. Hajdu Ferencz, I. Bajmóczon; 2. Lukács Ignác, I. Berzsényen; póttagok: 1. dr. Steinhübl György, I. Német-Prónán; 2. Martinesek Károly, I. Privigyén. — III. *A zsámbokréti választókerületben* 2 küldöttség. 1-ső küldöttség: Elnök: Keviczky Lajos, I. N.-Tapolcsányban; r. tagok: 1. Orkónyi Károly, I. Sissón; 2. Salzberger Samu, I. Navajóczon; póttagok: 1. Kadarász Gusztáv, I. Zsámbokréthén; 2. Perényi József, I. Chinoránban. 2-ik küldöttség: Elnök: Knogler Gusztáv, I. Zsámbokréthén; r. tagok: 1. Bosányi József, I. Chvojniczán; 2. Kuzma Alajos, I. Béla-Udvarnokon; póttagok: 1. Brueker Gyula, I. Béla-Udvarnokon; 2. Kozderka Flór, I. Bajmóczon. A nyitrazsámbokréti választókerületben az első küldöttség elnöki tiszteréről lemondott Keviczky Lajos s helyébe Lelkes Zsigmond — a nagytapolcsányiban pedig a második küldöttség elnökségéről lemondott Hollady Jenő s helyébe Finka Gyula választatott meg.

Jönnek a színészek! Azaz nem jönnek még, hanem csak jönnének, ha Nagy-Tapolcsány műpártoló közönsége egy kissé több lelkesedést tanusitana. De fájdalom, a nagytapolcsányi műpártoló lelkesedésről a színház titkára s közvetve mi is csak óhajtozó módon szólhatunk. S eszembe jut, hogy — nem is oly régen — két brettli „chansonete” „vendégszerepelt” városunkban. Amolyan nyomorgó, kétes értékű énekesnők kérték Nagy-Tapolcsány közönségének támogatását s nem hiába! Az intelligencia köréből nagy számú közönség hallgatta végig azokat a kétes értékű kuplékat, melyeket az „énekesnők” féletsértően eltrilláltak. De azért csupa udvariasságból végig szenvedtük az előadást. Hiszen a tulajdonképeni célunk csak az volt, hogy a szegényeket támogassuk. Igaz, hogy idegen ajkuak voltak, de éppen ezért kétszeresen támogattuk. Hadd lássák, hogy a magyar vendégszeretet minden vallás és nemzetiségre kiterjed! Mert azok, ha hazájukból külföldre jönnek, agyon dicsérnek bennünket s ezt mi sem bizonyítja jobban, mint ama „örvendetes” (?) körülmény, hogy külföldi kollégáik tömegesen átrándulnak hozzánk. Természetesen, ha már most a mi színészeink kopogtatnak az ajtónkon, akkor vállvonogatva fogadjuk őket. Dehogy is támogatjuk őket! Hiszen az eleganciához tartozik az, hogy a vidéki színésztől származó mosolylyal beszéljünk, másrészt pedig elvégre is a mi vérünk, ha kifogásolja is a vendégszeretetünket, a külföld előtt mitsem veszítünk vendégszeretetünk renoméjából. És a közönségünk okai kizárólag abban keresendők, hogy közönségünk sehogysem akarja felfogni azt, hogy a vidéki színészet sok esetben nagyobb missziót végez, mint a fővárosi. De már azért is támogatásra méltó az a vidéki színész, mert sok nélkülözés és nyomor közepette végzi hazafias misszióját. Ez utóbbiról, — már t. i. arról, hogy miképpen teljesítik feladatukat, nevezetesen a magasabb műveltségűkre való igényeket kielégíteni ké-

pesek-e, — most még kritikát írni bajos lenne. De az előzmények után itélve teljes joggal állíthatjuk, hogy a társaság, a mely a fiumei intelligens közönség igen kényes izlésének teljes mérvben megfelelt, megfogja találni az utat és módot, hogy a nagytapolcsányi színház látogató közönség szívéhez közel férközzék és tetszését megnyerje. Ne idegenkedjünk hát a magyar színésztől, pártfogoljuk a színészeket, követve ezzel Nagy-Tapolcsány első tisztviselőjének példáját, aki nemes és az ügyhöz méltó buzgalommal oda törekszik, hogy a színészet megnyitásának semmiféle akadályát városunkban ne legyen!

Ujonezozás eredménye. Nagy-Tapolcsányban az idén megejtett ujonezozás alkalmával 548 állítóköteles közül bevált 149, tehát 27% a hadiszolgálatra alkalmasnak találtatott.

Állomás nagyobbitás. Hír szerint a nagytapolcsányi vasúti állomás kibővítését célzó építkezéseket a jövő héten kezdik meg. Az anyagot már szállítják, a téglát a helybeli Schönfeld-féle gyár szolgáltatja.

A Nagy-Tapolcsány-Trencsényi vonalon a kavicsolást a jövő hó elején kezdik meg. A sineket már csaknem egész Trencsényig lerakták. A kavicsszállítás Chinorántól elágazólag iparvágányon történik, a hol két semaphor fogja a fővonalat fedezni s Chinoránban egy állomás felvigyázó fogja a szolgálatot teljesíteni.

A vásárló közönség védelme. A közönségnek az a része, mely a koczkacukrot öt kilós csomagokban vásárolja, rendszerint csalódik, mert a gyárosok az öt kilóba a papírdobozt is beszámítják. A kereskedelmi miniszter a kereskedelmi és iparkamara útján a gyárosokat arra figyelmeztette, hogy a mennyiben az ily csomagokban a mennyiség tartalmát megjelölik, a súlyba a burkolatot be nem számíthatják. A mostani magas cukorárak mellett a miniszternek ez üdvös intézkedését csak hálás köszönettel fogadhatja a fogyasztó közönség, csak a végrehajtáskor meg ne találja aztán fenekleni valami kátyuban! Ha a fizetett árak mellett ezután több cukrot kapunk, bizonyára kevésbé lesz az életünk keserű.

A cigány asszony bosszúja. Német-Prónán egy cigány asszony, kinek hitelbe az ottani kocsmárosné nem akart több pálinkát adni, úgy akarta magát megbosszulni, hogy megleszte a kocsmárosné 10 éves leánykáját mikor iskolából jött s meg akarta fojtani, már száját is betömte egy ronggyal, de az ember jőkor kimentették a gonosz asszony kezétől, kinek sikerült megugrani, s most körik őt, hogy méltó büntetését elvegye.

Könnyebb lesz a berukkolás. A hadügyministerium, mely ez utóbbi időben a polgári társadalom érdekei iránt igen nagy figyelmet mutat, legutóbb ismét elismerésre érdemes, jóindulatu rendeletet adott ki. Eddig az volt szokásban, hogy a tartalékosok és póttartalékosoknak, akármilyen messze is voltak a hadkiegészítő területüktől, a régi ezredüktől, fegyvergyakorlatra mégis oda kellett bevonulniok. Így aztán megesett, hogy túl a Dunáról tizen-négy napi fegyvergyakorlat miatt Mármarosba kellett utazni a szegény embernek, ha a kenyérkeresete elvitte őt az ezrede tájékáról. Volt ugyan egy paragrafus, hogy aki az ezredének kerületétől 150 kilométeren túl lakik, folyamodhatik, hogy a fegyvergyakorlatot másutt szolgálja le. De arról igen kevesen tudtak s különben is az egyszerűbb embereknek nagyon idegen és nehéz dolog az ilyen folyamodás. Ezen a bajon segített a hadügyminister s elrendelte, hogy a hadkiegészítő kerületektől távollevő, vagy nem állandóan ott lakó tartalékosokat és póttartalékosokat hivatalból helyezték át ahoz a csapattesthez, a melynek területén lakik. Nem állandóan ott lakónak azt a tartalékosot tekintik, aki legalább két évre a hadkiegészítő kerületen kívül lakik. Az áthelyezést az idén december hó 31-én hajtják végre s azontul minden esztendő október elsején.

Ingyen ojtvány és ingyen amerikai szőlővessző. A földmivelésügyi m. kir. miniszterium, hogy a szőlőfelújítást Nyitra vármegyében előmozdítsa, 5000 drb. mustos fehér és ezerjő ojtványt, továbbá 140000 drb. sima amerikai szőlővesszőt bocsájt a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület rendelkezésére ingyen való kiosztás végett. Az 500 drb. ojtvány Kolon, Nagy-Lapás, Nagy-Czétény, Alsó-Szóllós, Lúki Ny. Egerszegh, Darázs, Üregh Pográny, Geren-csér és Salgó községekben fog kiosztatni. Egy egy termelő 400 darabnál többet nem kaphat. De csak azon termelők részesülnek ezen adományban, a kiknek 65 fm. mélységre forgatott földjük van, vagy a kik földjüket ily mélységbe rögtön megforgatják. Minden községben csak egy szőlőtermelő kap ingyen ojtványt. A kik tehát a fenti községekből ezen ingyen ojtványra reflektálnak, jelentkezzenek rögtön a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalánál. Ingyen sima vesszőt 2000 darabig mindazon szőlőtermelők kapnak, kik kötelezik magukat ezen szőlővesszőt 65 fm. mélyre forgatott földbe a f. év tavaszán beültetni ilyen ingyen vesszőt mindazon községek szőlő gazdái kaphatnak. Jelentkezni lehet sürgősen a Nyitramegyei Gazdasági Egyesületi titkári hivatalánál.

Gróf Zichy Ágost uradalmi kertészete. Olvasóink becses figyelmét felhívjuk Gróf Zichy Ágost bellatinzi (Zalamegye) uradalmi kertészetre, mely egy kitűnően képzett műkertész vezetése alatt áll, ki kertészeti szakismereteit Angliában, Hollandiában és Franciaországban szerezte. Ezen kertészet által ujonnan kiadott tavaszi árjegyzékből meggyőződhetünk, hogy nemcsak a konyhakerti magasztúságunkat, hanem a gyümölcsfákunk és disznóvénységnek

minden fajtáját beszerezhetjük onnét. Kivánatra árjegyzéket bérmentve küld az uradalmi kertészet Bellatinzon, Zalamegye.

Szerkesztői üzenetek.

Modest. A tudósítást megkaptuk s fel is használtuk. Szives készségeért fogadjon hálás köszönetünket.

Völegény. Nem értjük sehogysem fölháborodását. Vagy mámoros fővel olvasták azok az urak azt az izenetet, vagy nagyon fogyatékos a magyar nyelvi érzékük. Idézzük itt annak a szerkesztői izenetnek a végét: „Egyébként eljegyzési hírével az egész redakciót lázba hozta. Mert hát szó a mi szó, ha kissé öregecskék vagyunk is már, de azért a szívünk még fiatal!“ És önök azt nem tudják, hogy a többes szám első személy „mi“ vagyunk, nem „ön“, s hogy a „kissé öregecskék vagyunk“ mondást magunkra — mint a *redakció tagjaira* — vonatkoztattuk, nem pedig a *völegényre*.

193/1901. tkvi szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közzé teszi, hogy az Oszlányi Takarékpénztár végrehajthatónak *Prso János* elleni 933 kor. 68 fillér kielégítése iránti végrehajtsági ügyében a területéhez tartozó Jeskofalu község 18. sz. tjkvben foglalt I. 1—30, 32 és 33 sorsz. 1/3-ad urbéri teleknek B) 3 alatt Prso János nevére irt 1/4-ed része és az ugyanottani 34. sz. tjkvben I. sorsz. és 682. hrsz. a foglalt B) 3—5. sz. alatt Illios János, Prso János és Prso Pál nevére irt urbéri birtokrészlet **1901. évi május hó 28-ik napján d. e. 10 órakor** Jeskofalu község házában 866 kor.

és 180 kor. kikiáltási ár és 86 kor. 60 fillér és 18 kor. bánatpénz letétele mellett becsáron alul is elárvereztetni fog.

A vételár az árverés napjától számított 30, 60 és 90 nap alatt három egyenlő részletben 5% kamattal együtt a bírói letétpénztárba fizetendő. A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek a bíróságnál, valamint fentnevezett község előjáróságánál megtekinthetők.

Kir. tkvi hatóság Privigyén, 1901. évi február hó 14. napján.

Tivadar

kir. jbiró.

Köhögés,

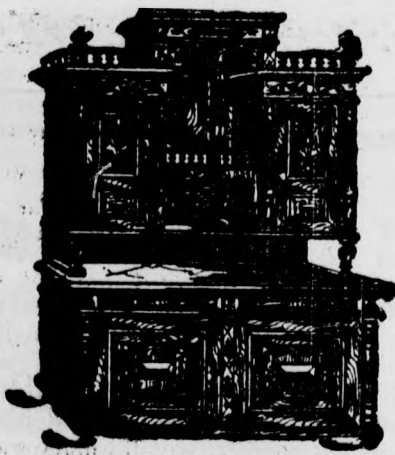
rekedtség és elnyálkásodás ellen legjobb hatású szer a RÉTHY-féle

PEMETEFÜ-CZUKORKA

mely ezen bajokat gyorsan megszünteli. Egy doboz ára 30 kr. Kapható: Nagy-Tapolcsányban az Arany oroszlányhoz címzett gyógyszerárban.

Az Első Nagytapolcsányi Butorraktár.

Hartenstein és Berliner.

Állandóan raktáron tartunk:

— Ebédlő-, háló-, szalon-, előszoba- és konyhaberendezéseket. —
Vasbutorok, löszőr és afrikmatraczók, képek, tükrök valamint tömören hajlitott fabutorok állandón kaphatók.

Árzképeknek a legujabb módszer szerinti nagyítását aquarell kivitelben is elvállaljuk.

A n. é. közönség szives lámogatását érve, maradunk

kiváló tisztelettel

Hartenstein és Berliner.

A n. é. vevő közönség szives figyelmét felhívjuk a Nagytapolcsányban (Főtér 20 sz. alatti Munk József-féle ház I. emeletén) lévő „Első Nagytapolcsányi Butorraktár“ törv. bejegyzett cég alatti

nagy
butorraktárunkra.

Gazdaságban

alkalmazást keres

némi gyakorlattal biró, földmives iskolát végzett 33 éves, nős gazdasz, beszél magyarul, tótul.

Czime:

Kadlecsik Pál gazdasz,
Nyitra-Pereszlény.

Egy háromlóerejű használt, de teljesen jókarban
lévő

Gőzcséplő-garnitúra

jutányos áron és felette kedvező fizetési feltételek mellett eladó.

Közelebbi felvilágosítással **Thuróczy Lajos** intéző, Bisztricsény,
(Bars megye.) szívesen szolgál.

Dús választéku

női- és férfi ruha-
szövet kelméit,

vászon és fehéreneműek

nagy raktárát a j a n l j a nagyban és
kicsinyben

a legjutányosabb áruk mellett

BERNFELD JÓZSEF

→ rőfös-, posztó- és gyapotkelme kereskedő ←
Nagy-Tapolcsány (főtér, saját ház.)

== A „Korona szálló” tőzsomszedságában. ==

Egy drb. 6 személyes fehér asztalterítő tiszta len,
csak 2 korona, fehér len zsebkendők, rumburgi
vászon 25% gyári áron alul.

Ingyen nem, de legolcsóbb ár mellett dús választéku
maradék posztószövetekben, 50% az eredeti áron alul.

BERNFELD ADOLF

NAGY-TAPOLCSÁNY, Főtér.

Felhivom a n. é. közönség b. figyelmét a közeledő
ünnepek alkalmából ujjonnan felszerelt, dús választéku

Confectio-üzletemre,

hol a legalkamasabb s legizlésesebb

→ + ajándékok + ←

olcsó áruk mellett vásárolhatók be.

Raktáron tartom a legújabb divatu kalapokat, in-
geket, gallér- és kézelőket, nyakkendőket valamint
női- és férfi czipőket, fűzőket, bőrdöket, kosa-
rakat, nap- és esernyőket továbbá fehérenemű és
ehhez tartozó kellékeket.

melyek évek óta beváltak és előkelő orvosok által, mint

**gyengéd hashajtó, vértisztító és feloldó szer gyanánt melegen
ajánlatnak,**

az emésztést nem zavarják, teljesen ártalmatlanok. Cukrozott külsejük végett
még gyermekek is szívesen veszik. Egy 15 pilulát tartalmazó doboz 30 fill.,
egy tekeres, mely 8 dobozt, tehát 120 pilulát tartalmaz, csak 2 korona.

CSAK Philip Neustein hashajtó labdacσαι használjuk. Valódi. ha
minden egyes doboz hátlapja törvényileg bejegyzett védje-
gyünkkel „Szent-Lipót”-tal van ellátva, piros-fekete nyomatban. Törvény-
székileg bejegyzett dobozunk, használati utasításunk és csomagolá-
sunk Apotheke Philipp Neustein aláírással legyenek ellátva.

PHILIPP NEUSTEIN

gyógyszertára a „Szent-Lipót”-hoz Bécs, I., Plangengasse 6.

== Raktár Nagy-Tapolcsányban: Mallász Jenő gyógyszerésznél. ==

A ki jó sérvkötőt akar,

forduljen bizalommal alanti özéghez

Ajánlja kizárólag saját gyártmányu sérvkötőit,
haskötőit, egyenestartóit, suspensoriumait, vala-
mint az összes betegápoláshoz szükséges kötő-
szereit. Készít minden testeknek Orthoped fű-
zőket, műlábakat és kezeket és minden e szak-
mába vágó kötszereket. Hivatkozom arra, hogy
számos éven át a külföldön, kórházakban, mint
sebészeti kötszerész dolgoztam és munkám a
legelső tanároknál a legjobbnak bizonyult. Sérv-
kötő-megrendelésnél kérem a test körmértét és
hogy jobb, bal vagy kétoldalu sérvkötő szük-
séges. Ára egy oldalra 4 frttől 6 frtig, két
oldalra 8 frttől 10 frtig. Kizárólag egyedüli
főraktár valódi francia és angol gümmei és hal-
hólyag különlegességekben, tuczatja 120 krtól
6 frtig. Párisi óv-spongya Safeti-Sponges, tucatja
4 frttől 6 frtig. Pessarium oclusivum (méhvédő),
hölgyeknek nélkülözhetlen, drbjá 150 kr. Meg-
rendeléseket pontosan eszközöl a legnagyobb
discretio mellett

RADVÁNYI L.

sebészeti kötszer-gyáros

BUDAPEST, VII., Erzsébet-körut 36. szám.